

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 4Cdo/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200184
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Svetlovská
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:3823200184.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Akademického sochára G. P., narodeného XX. G. XXXX, G. X. X. XX, proti žalovanému H. P., narodenému XX. H. XXXX, X. K., S. XXX, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15C/1/2023 a o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne zo 4. septembra 2024 sp. zn. 11Co/53/2024, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie zastavuje.

Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 21. novembra 2023 č. k. 15C/1/2023 - 132 rozhodol, že žalovaný je povinný upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to rozširovania ústnych a písomných nepravdivých obvinení, že žalobca je podvodník, zlodej, že okradol podielnikov Urbariátu pozemkového spoločenstva Nitrianske Rudno o 387.750 eur, že spreneveril finančné prostriedky za predaj urbárskych pozemkov (I.); žalovaný je povinný ospravedlniť sa žalobcovi na valnom zhromaždení podielnikov Urbariátu pozemkové spoločenstvo Nitrianske Rudno, konanom v najbližšom termíne po právoplatnosti rozsudku takto: Ospravedlňujem sa žalobcovi - Akademickému sochárovi G. P. za to, že som o ňom v roku 2019, 2020, 2021, 2022 ústne i písomne nepravdivo rozširoval medzi podielníkmi Urbariátu pozemkové spoločenstvo Nitrianske Rudno, že je podvodník a zlodej, že okradol podielnikov Urbariátu pozemkové spoločenstvo Nitrianske Rudno o 387.750 eur, že spreneveril finančné prostriedky za predaj urbárskych pozemkov (II.); žalovaný je povinný zaplatiť žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (III.); žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % od žalovaného (IV.). Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 11 až § 16 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“) a čl. 19 ods. 1 a 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky a dospel k záveru, že žalobca uniesol dôkazné bremeno preukázania naplnenia všetkých predpokladov úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti, pričom žalovaný skutkové tvrdenia žalobcu účinne nepoprel, ale naopak potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. septembra 2024 sp. zn. 11Co/53/2024 rozhodol o žalovaným podanom odvolaní tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I.) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (II.). Odvolací súd mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a preto je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd uviedol, že odvolanie žalovaného je na hrane zrozumiteľnosti, napriek čomu však odvolací súd z podaní žalovaného abstrahoval tvrdenia smerujúce k nesúhlasu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu, ktoré zároveň boli zhodné s jeho tvrdeniami uvádzanými od počiatku súdneho konania. Odvolací súd poukázal na občianskoprávny charakter konania, ktoré nie je trestným konaním a preto vo veci nekoná dozorový prokurátor, ktorého

neúčast žalovaný namietal. Tvrdenia žalovaného, od ktorých tento odvíjal právo označovať žalobcu za zlodeja a podvodníka, odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi posúdil ako nepreukázané, na základe čoho nedospel k záveru o nesprávnom vyhodnotení tvrdení žalovaného súdom prvej inštancie. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 14. novembra 2024 (na poštovú prepravu odovzdané 11. novembra 2024) podanie označené ako „odvolanie na rozsudok ECLI:SK:KSTN:2024:3823200184.2“ smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a vyhodnotenú ako dovolanie obsahujúce vyjadrenie o neakceptovateľnosti rozsudku a v ktorého obsahu boli ďalej zopakované skutkové tvrdenia žalovaného prezentované od počiatku súdneho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) pri skúmaní splnenia procesných podmienok dovolacieho konania zistil (§ 161 ods. 1 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP), že tieto podmienky nie sú splnené a konanie je potrebné zastaviť (§ 161 ods. 2 CSP).

5. Podľa § 438 ods. 1 CSP, na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

7. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 63 ods. 1, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

10. Podľa § 13 ods. 1 a 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

11. Podľa § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

12. Pre stručné odôvodnenie v súlade s § 451 ods. 3 CSP dovolací súd uvádza, že mu bolo 29. mája 2025 doručené oznámenie o úmrtí žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalovaný XX. H. XXXX zomrel. Smrťou žalovaného zanikla jeho procesná subjektivita, na základe ktorého nedostatku procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, je dovolací súd povinný konanie zastaviť. Dovolací súd v súlade s § 63 ods. 1 CSP posúdil podľa povahy sporu, či nemôže v konaní pokračovať. Keďže ku dňu XX. H. XXXX prišlo k úmrtiu dovolateľa, ktorý bol v konaní žalovaným, neboli splnené podmienky, na základe ktorých by dovolací súd mohol v konaní pokračovať.

13. Dovolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené v zmysle § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP dovolacie konanie zastavil.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.